

"Nasıl bir hükûmetin intizamında, her memura istidadı nispetinde, vazife derecesinde, hizmet miktarınca ücret vermek lâzımdır..." Devamıyla izah eder misiniz?

"Nasıl bir hükûmetin intizamında, her memura istidadı nispetinde, vazife derecesinde, hizmet miktarınca ücret vermek lâzımdır. Öyle de böyle meratib-i mütefaviteden ihtilât eden mânâlar ise, garaz-ı küllî olan mesûk-u lehü'l-kelâmın merkezine kurbiyet nispetinde ve maksuda hizmet derecesinde, her birine inayet ve ihtimamda hisse ve nasiplerini taksim-i âdil ile tefrik etmek gerektir."(1)

Devlet rütbeli, başarılı ve liyakatli memuruna cömertçe maaş verirken rütbesiz, sıradan ve liyakati az olan memura da o nispette az maaş verir. Yani bir şeye, amaca hizmet ettiği ve liyakatine göre değer verilir.

Kelam, bir veya birçok manayı ifade eden, bir veya birden fazla maksadın anlatıldığı ifade kalıbıdır. Bazen bir kelamın etrafında onlarca mana dolaşabilir. Bu manaların bir kısmı kelamın merkezine ve özüne yakın, bir kısmı ortada, bir kısmı da uzağında olabilir. Mana bu yakınlık ve uzaklığa göre önem kazanır.

Mana, kelamın merkezine ve özüne ne kadar yakın ve ne kadar amaca hizmet ediyor ise, o kadar değerli, o kadar önemli demektir. Mana, kelamın merkezinden ve amacından uzaklaştıkça, önem ve değeri de o nispette azalır.

(1) bk. [Muhakemat, İkinci Makale \(Unsuru'l-Belagat\), Altıncı Mesele](#).

İlgili ders videosu için tıklayınız:

- [Prof. Dr. Şadi Eren, Muhakemat Dersleri \(30. Bölüm\)](#).